

Sygn.akt III AUa 635/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 sierpnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Barbara Orechwa-Zawadzka (spr.)

Sędziowie: SA Bohdan Bieniek

SA Dorota Elżbieta Zarzecka

Protokolant: Magda Małgorzata Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 sierpnia 2014 r. w B.

sprawy z odwołania J. Ś.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 21 stycznia 2014 r. sygn. akt IV U 3020/13

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 635/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 20 maja 2013 roku, wydaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.), odmówił J. Ś. prawa do emerytury. Organ rentowy stwierdził, że nie legitymuje się on wymaganym, 15-letnim okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach, zaś okresem pracy w takich warunkach w wymiarze jedynie 12 lat, 8 miesięcy oraz 5 dni oraz nie ukończył 60-tego roku życia. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił wnioskodawcy uwzględnienia do stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od dnia 15 lipca 1972 roku do dnia 31 sierpnia 1975 roku w PGR S. Zakładzie Rolnym (...) oraz od dnia 1 lutego 1977 roku do dnia 30 kwietnia 1977 roku w Stoczni (...).

J. Ś. w odwołaniu od powyższej decyzji domagał się przyznania prawa do emerytury.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu powyższego odwołania, wyrokiem z dnia 21 stycznia 2014 roku zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy J. Ś. prawo do emerytury od dnia 7 czerwca 2013 roku, zaliczając do stażu pracy w szczególnych warunkach okres zatrudnienia w Państwowym

Gospodarstwie Rolnym w L. od dnia 24 stycznia 1973 roku do dnia 31 sierpnia 1975 roku na stanowisku traktorzysty. Z ustaleń Sądu I instancji wynikało, że J. Ś. urodził się w dniu (...). Na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodnił wymagany 25-letni okres składkowy i nieskładkowy. Wnioskodawca nie przystąpił do OFE. Organ rentowy zaliczył mu do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych okres 12 lat, 8 miesięcy oraz 5 dni, tj. okres zatrudnienia na stanowisku traktorzysty w PGR O. ZR K.. Sąd I instancji po dokonaniu analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, tj. dokumentów znajdujących się w aktach osobowych wnioskodawcy, zeznań świadków H. T. i J. D. oraz po informacyjnym wysłuchaniu wnioskodawcy ustalił, że wnioskodawca będąc zatrudniony w PGR S. Zakładzie Rolnym w L. na stanowisku pracownika produkcji roślinnej w okresie od dnia 24 stycznia 1973 roku do dnia 31 sierpnia 1975 roku (tj. 2 lat, 7 miesięcy i 7 dni) pracował w szczególnych warunkach, wykonując stale i w pełnym wymiarze czasu pracę traktorzysty, tj. pracę, o której mowa w dziale VIII, poz. 3 wykazu A, stanowiącego załącznik do w/w rozporządzenia. Doliczenie do stażu pracy w szczególnych warunkach uznanego przez organ rentowy, tj. do okresu 12 lat, 8 miesięcy oraz 5 dni okresu pracy od dnia 24 stycznia 1973 roku do dnia 31 sierpnia 1975 roku, tj. 2 lat, 7 miesięcy i 7 dni powoduje, iż wnioskodawca legitymuje się co najmniej 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach. Tym samym Sąd I instancji stwierdził, że w dniu 7 czerwca 2013 roku (tj. w dniu ukończenia 60-tego roku życia) wnioskodawca spełnił wszystkie warunki do przyznania prawa do dochodzonego świadczenia określone w art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy jak w sentencji wyroku orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. zaskarżył powyższy wyrok w części dotyczącej daty początkowej, od której przyznano emeryturę, zarzucając mu naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez przyjęcie, że wnioskodawca spełnia wszystkie warunki do otrzymania prawa do emerytury, a w konsekwencji przyznaniem tej emerytury od dnia 7 czerwca 2013 roku.

Wskazując na powyższy zarzut organ rentowy domagał się zmiany zaskarżonego wyroku w części dotyczącej daty przyznania emerytury i przyznania świadczenia od dnia 16 października 2013 roku.

W uzasadnieniu apelacji skarżący podniósł, iż w okresie zaliczonym przez Sąd Okręgowy do stażu pracy w szczególnych warunkach wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową (od dnia 15 lutego 1973 roku do dnia 14 grudnia 1973 roku). Zdaniem organu rentowego przyznanie prawa do świadczenia winno nastąpić od dnia 16 października 2013 roku, tj. od dnia podjęcia przez Sąd Najwyższy uchwały składu 7 sędziów w sprawie o sygn. akt II UZP 6/13 (OSNP 2014/3/42, lex numer 1385939).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz właściwie zastosował przepisy prawa materialnego, tj. przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Sąd Apelacyjny w całości podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne oraz wykładnię przepisów dokonaną przez ten Sąd.

W uchwale składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2013 roku w sprawie o sygn. akt II UZP 6/13 (OSNP 2014/3/42, lex numer 1385939) - na którą organ rentowy powołał się w apelacji - stwierdzono, że czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1967 roku, Nr 44, poz. 220) zalicza się - na warunkach wynikających z tego przepisu - do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i

rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych). Zaliczenie to następuje w sytuacji, kiedy odbywanie służby wojskowej poprzedzone było wykonywaniem pracy w szczególnych warunkach i po odbyciu służby ubezpieczony powrócił – z zachowaniem ustawowo określonych przesłanek do wykonywania pracy w takich warunkach.

Stosownie do treści art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej w brzmieniu obowiązującym w czasie odbywania przez odwołującego zasadniczej służby wojskowej (Dz. U. z 1967 roku, Nr 44, poz. 220) okres odbytej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zalicza się do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem, pracownikom, którzy po odbyciu tej służby podjęli zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym byli zatrudnieni przed powołaniem do służby, albo w tej samej gałęzi pracy. Warunkiem zaliczenia okresu odbytej służby wojskowej do okresu zatrudnienia jest zachowanie terminów, o których mowa w art. 106 ust. 1 lub art. 107 ust. 1 (art. 108 ust. 3 w/w ustawy).

Zgodnie zaś z treścią art. 106 ust. 1 w/w ustawy zakład pracy, który zatrudniał pracownika w dniu powołania do zasadniczej lub okresowej służby wojskowej, jest obowiązany zatrudnić go na poprzednio zajmowanym stanowisku lub stanowisku równorzędnym pod względem rodzaju pracy oraz nie niżej opłacanym, jeżeli najpóźniej w ciągu trzydziestu dni od dnia zwolnienia z tej służby pracownik zgłosił swój powrót do zakładu pracy w celu podjęcia zatrudnienia. Niezachowanie tego terminu powoduje rozwiązanie stosunku pracy z mocy prawa, chyba że nastąpiło z przyczyn niezależnych od pracownika.

Stosownie również do treści § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 roku w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz. U. z 1968 roku, Nr 44, poz. 318 ze zm.), wydanego na podstawie w/w ustawy, pracownikowi, który podjął zatrudnienie stosownie do zasad określonych w § 1 lub 2, zalicza się okres odbytej służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakresie uprawnień uzależnionych od ilości lat pracy w danym zakładzie lub gałęzi pracy oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie.

J. Ś. odbywał zasadniczą służbę wojskową w okresie od dnia 15 lutego 1973 roku do dnia 14 grudnia 1973 roku. Organ rentowy nie kwestionował tego, że wnioskodawca w ciągu trzydziestu dni od dnia zwolnienia ze służby zgłosił swój powrót do zakładu pracy w celu podjęcia zatrudnienia, jak również, że praca wykonywana przez wnioskodawcę w PGR S. Zakładzie Rolnym w L. do czasu rozpoczęcia odbywania służby wojskowej oraz od momentu podjęcia pracy po zwolnieniu z tej służby była pracą w szczególnych warunkach, o której mowa w dziale VIII, poz. 3 wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zaś w konsekwencji poza sporem było to, że powyższy okres odbywania służby (przypadający w 1973 roku) podlega uwzględnieniu do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, wymaganego do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Kwestią sporną było natomiast to, w jakiej dacie wnioskodawca spełnił wszystkie warunki do przyznania prawa do emerytury.

Nie sposób zgodzić się ze skarżącym organem rentowym, iż wszystkie warunki do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach wnioskodawca spełnił dopiero w dniu 16 października 2013 roku, tj. w dniu podjęcia przez Sąd Najwyższy uchwały w sprawie o sygn. akt II UZP 6/13. Sąd I instancji prawidłowo stwierdził, że wnioskodawca spełnił wszystkie warunki do przyznania prawa do dochodzonego świadczenia w dniu 7 czerwca 2013 roku, tj. w dniu ukończenia 60-tego roku życia, skoro wniosek o świadczenie złożył w organie rentowym w dniu 10 maja 2013 roku (art. 100 ust. 1 w zw. z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych), a doliczenie do uznanego przez organ rentowy okresu pracy w szczególnych warunkach okresu od dnia 24 stycznia 1973 roku do dnia 31 sierpnia 1975 roku, w tym okresie odbywania zasadniczej służby wojskowej powoduje, iż wnioskodawca legitymuje się 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach.

Nadto zauważyć należy, iż istnieje szereg orzeczeń Sądu Najwyższego oraz sądów powszechnych, które dopuszczały możliwość zaliczenia do stażu pracy w szczególnych warunkach wymaganego do nabycia prawa do emerytury okresu odbywania służby wojskowej, poprzedzonej okresem pracy w szczególnych warunkach, po której zakończeniu osoba ubezpieczona wróciła do wykonywania pracy w takich warunkach, wydanych przed dniem 16 października 2013 roku (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 25 lutego 2010 roku w sprawie o sygn. akt II UK 219/09 (lex numer 590248); z dnia 6 kwietnia 2006 roku w sprawie o sygn. akt III UK 5/2006 (OSNP 2007/7-8/108, lex numer 244005); z dnia 7 grudnia 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 213/10 (lex numer 738527), z dnia 17 maja 2012 roku w sprawie o sygn. akt I UK 399/11 (lex numer 1211140) oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 23 stycznia 2014 roku w sprawie o sygn. akt III AUA 422/13 (lex numer 1430714). Stanowi to dodatkowy argument za tym, iż brak jest uzasadnienia do tego, aby zaliczenie okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej następowało dopiero w dacie podjęcia w/w uchwały.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 385 k.p.c.

A.K.